

РЕЗЮМЕ

от доц.д-р Велимир Велев
на хабилитационен пакет: монография “Теоретични размисли на един театрален практик” и научно-приложни практически реализации, представени в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” (Сценично движение) в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство

Монографията представява теоретично осмисляне и систематизиране на дългогошен емпиричен опит, на базата на който вече има създадена една авторска фундаментална система за цялостна психофизическа подготовка на актьора (Мета Метод), както и нейни производни тренировъчни системи, в различни приложни направления и дисциплини на *невербалния театър* и *актьорското невербално психофизическо обучение*: - *Метод за влизане в ниво на импровизация* (ефективен начин за творческа настройка и преминаване към практическо импровизационно действие); - *Система за работа с незрящи актьори във визуални сценични изкуства* (театър на сенки, марионетки, материи, визуални импресии и черна кутия); - *“На тъмно”* (модул по Сценично движение, основан на движенческия тренинг за психофизическа подготовка на незрящи актьори във визуални сценични изкуства); - *Система за пластическо изграждане на сценичен образ* с вариативна (жанрова) степен на експресия; - *Универсална система за работа с маска*, извеждащ генералните принципи валидни на играта в Театъра на маските от Комедия дел’Арте до “Но”, “Кабуки” и Китайска опера; - *Движенческа антропология* (използване на генетичната двигателна памет в различни направления от актьорската работа); - *“Не-Физически театър”* (нов жанр в граничната зона между Кукленото изкуство и Театъра на телесната експресия); - *“Материя-Тяло Контакт”* (Система за сценична импровизация); - *“5-те Елемента”* - творческа методология за създаване на тренировъчни програми на базата на даден материал (материя или предмет); - *Елемент “Вода”* - актьорски психофизически тренинг по Сценично движение, тренировъчен Цикъл “Петте елемента”; - *Елемент “Дърво”* - актьорски психофизически тренинг по Сценично движение, тренировъчен Цикъл “Петте елемента”; - *“Методика за одухотворяване на неживата материя”* - система по сценично движение за обучение на куклени актьори.

Съдържанието на монографията не е поднесено декларативно, а следвайки лабораторниата логика в откриването на изброените практически системи, като четящия, въввлечен в процеса на достигането и откриването им, извървява този път аналитично, за да може да се вникне и осмисли в дълбочина същността им.

Хронологично Монографията е разделена на две големи части. Първата, *Четирите посоки на невербалния свят* започва с размисли върху специфичната ситуация в сценичните изкуства в контекста на настоящата “информационна” фаза от общественото ни развитие, разглеждайки въпросите за променените мотиви и ценности при създаването на изкуство и най-вече в търсенето на нови художествени средства. Щрихира намерението да се потърсят нови непознати изразни средства и подход към аудиторията. Продължава с

анализ на тенденциите в развитието изразните средства в сценичните изкуства от началото на 20 век до настоящия момент, както и на проблематиката свързана с това развитие. От анализа се преминава към евентуални решения на някои от наболелите проблеми, свързани с това развитие. Това води до теоретично дефиниране на “Не-физически театър”, своеобразен нов жанр в Невербалния театър, появил се с два спектакъла “Жажда” и “Покаяние”, създадени чрез Тренировъчен цикъл “Петте Елемента” (Елементи “Вода” и “Дърво”), производни на Системата “Материя-Тяло Контакт”. Втората част, *Седмата посока. Навътре към невербалните актьорски умения*, е анализ и представяне на Мета Метод и производните му авторски тренировъчни системи, построени върху нова методика и методология едновременно - *Процесуална методология* – нов подход при поднасянето на учебния материал, чрез работа в процеси, вместо чрез упражнения, който е методически приложим за всяка съществуваща обучителна система, а също и методологически подход за създаване на нови такива. Монографията завършва с един нов тип театър – “Театър отвъд границите на възможното във и чрез изкуството”. Оригиналният театрален принос тук е създаването на нов художествен език. Основен естетически подход в него - “Превръщането на слепотата в изразно средство за художествено въздействие на сцената”. Става дума за *Невиждан театър* - първата и единствена в света труппа от незрящи актьори, работещи в сферата на визуалните сценични изкуства – театъра на сенки, марионетки, маски, визуални импресии, импровизирани кукли и Черна кутия. Признат е от критиците за световно театрално явление, както и за световен атпропологичен и културен феномен. Печели награди от световни международни фестивали на професионалното куклено изкуство. Като ниво в художествено и професионално отношение труппата се нарежда (без компромис заради слепотата на актьорите си) редом до най-изявените световни творци в тази област. Той и създадената от него школа “Училище за Зрение” са своеобразен отговор на поставените въпроси и търсения в началото – има ли неоткрити пространства в хилядолетната територия на Театъра, както и нови средства и подходи към публиката, или всичко е открито и добре забравено старо.

Научно-приложните резултати (практически реализации) имат апробационна стойност по отношение на монографията, но с много по-голяма тежест от обичайната апробация, тъй като теоретичните иновации в нея са практически родени от този опит, а не умозрителни хипотези, които трябва да бъдат вторично апробирани в практиката. В резюме: ***Day of the Dead: Bloodline - Acting Coach of Movement*** (Хореография, актьорска пластика и поведение) Категория: Филм; Режисьор Nèctor Hernández Vicens, сцараристи Mark Tonderai, Lars Jacobson (2018). *Специален поръчков тренинг чрез Мета Метод и посочените му разновидности, който е приложен върху всички персонажи във филма, от водещия характер до масовката* **2. *Сянката на моята душа*** - авторски спектакъл, Категория: Театър на сенки - първата в света постановка на сенки изпълнявана от незрящи актьори. **3. *Покаяние & 4.Жажда*** - авторски спектакли, (постановка, режисура, сценография,

хореография) Категория: Театър – жанр *“Не-Физически театър”*. **5.Криминале от каменната ера или двете стрели & 6.Гущерчето - Шпионажът през каменната ера**, (Хореография, сценична пластика и поведение) Категория: Театър; Автор: Александър Володин, превод: Екатерина Йосифова, Постановка: чл.кор. проф. Пламен Марков. *Поведението на персонажите, хореографските решения на действените и ритуалните сцени, са постигнати на базата на раждащото се поведение, реакции и логика на присъствие на актьорите, докато са в процеса на тренинга, а не плод на умозрително хореографско въображение на базата на свещенодействия и ритуали запазени до наши дни.*

7. Убийството на Гонзаго, (Хореография, сценична пластика и поведение) Категория: Театър – жанр Театър Но-Кабуки пародия; Сцена от *“Хамлет”*, У.Шекспир, постановка проф. Кр. Спасов **8. Роля: Милчо Левиев, SILENT MOVIE (Живот между два свята)**, Категория: Филм; реж. Андрей Чертов, Ars Digital. Специфична актьорска задача за изграждане на документален и художествен характер едновременно, като превеса между едното и другото варира в различните сцени и фази на филма. За тази цел се налага да се влезе в образа на реално съществуващата личност (Милчо Левиев) но на средна възраст, която не може да бъде наблюдавана, поради 40 годишна разлика от настоящата възраст на прототипа.

9.и10. Роли (Специфика “Creatures”): Jackibot in The man with the screaming brain; producer Bob Perkis, director Bruce Campbell, SEVEN HILLS, USA (2004) Alien in ALIEN HUNTER^{[[[SEP]]]} Director: Ron Krauss Writers: J.S. Cardone (story), Boaz Davidson (story), New Image, USA (2003); Категория: Филми; **Приложени практики**: - *Мета Метод (№ 1-10)*^{[[[SEP]]]}; *Метод за влизане в ниво на импровизация(№1-10)*^{[[[SEP]]]}; *Система за изграждане на сценичен образ чрез движение(№1;5-10)*^{[[[SEP]]]}; *Процесуална методология(№1-10)*^{[[[SEP]]]}; - *Система за работа с незрящи актьори във визуални сценични изкуства(№2)*; - *“Материя-Тяло Контакт”(№3;4)*; - *Тренировъчен цикъл “5-те Елемента” (№3;4)*; - *Тренинг Елемент “ДЪРВО” (№3)*; - *Тренинг Елемент “ВОДА” (№4)*; - *Движенческа антропология(№1;5;6;7)*.

В периода между реабилитация за доцент и конкурса: 9 роли в киното (сред които в [Kung Fury 2 \(filming\)](#), [The Hitman's Bodyguard](#), [Security](#), [Stonehearst Asylum](#), [300: Rise of an Empire](#), [The Expendables 2](#)); 4 сценария за театрални постановки, 4 режисури, 15 хореографии, 4 сценографии, костюми и кукли, 10 публикации и монография, 8 (общо) участия в международни фестивали и конференции, 5 престижни международни награди.